EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 28.1.2009
KOM(2009) 21 galutinis

2009/0009 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatas dėl sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Tarybos direktyvoje 2001/115/EB (Sąskaitų faktūrų išrašymo direktyvoje) nustatytos bendros PVM sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės, laikomos būtinomis, kad vidaus rinka tinkamai veiktų. Tačiau iki galo nebuvo įgyvendintas tikslas supaprastinti, atnaujinti ir suderinti PVM sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles. Kadangi valstybės narės turi galimybę nustatyti skirtingas sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles, šios taisyklės nėra visiškai suderintos. Tai akivaizdžiai matyti iš to, kad taikomos skirtingos e. sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės, ir tai paprastai laikoma viena iš kliūčių plačiau naudoti e. sąskaitas faktūras.

Sąskaitų faktūrų išrašymo direktyvoje, šiuo metu įtrauktoje į Tarybos direktyvą 2006/112/EB (PVM direktyvą), reikalauta, kad Komisija iki 2008 m. gruodžio 31 d. Tarybai pateiktų e. sąskaitų faktūrų išrašymo technologinių pokyčių ataskaitą ir, jeigu būtina, pasiūlymą. Kadangi įgyvendinant Sąskaitų faktūrų išrašymo direktyvą nebuvo pasiekti visi joje nurodyti tikslai, su ataskaita Tarybai pateikiamo pasiūlymo taikymo sritis išplėsta, kad būtų pašalinti nuostatų dėl sąskaitų faktūrų išrašymo trūkumai.

Bendrosios aplinkybės

Nereikalinga administracinė našta trukdo ekonomikos augimui ir varžo inovacijas. Pagal PVM direktyvos sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles beveik visoms Europos įmonėms nustatyta prievolė teikti informaciją. Todėl supaprastinus šias taisykles galėtų žymiai sumažėti įmonėms tenkanti administracinė našta.

Be to, PVM reikalavimų laikymasis trukdo pradėti naudoti e. sąskaitas faktūras, dėl to įmonės praranda galimybę gerokai sumažinti sąnaudas. Siekiant skatinti įmones veiksmingiau dirbti, būtina šalinti kliūtis naudotis naujomis technologijomis.

Nustatant paprastesnes ir suderintas naujas taisykles taip pat reikia ieškoti būdų, kaip spręsti sukčiavimo PVM srityje klausimą. Padaryta pažanga sprendžiant sukčiavimo PVM srityje klausimą, o sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių pakeitimai turėtų padėti, o ne trukdyti spręsti šį klausimą.

Pasiūlymo srityje taikomos nuostatos

PVM direktyva 2006/112/EB

Derėjimas su kitomis Europos Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Svarbiausias pasiūlymo dėl sąskaitų faktūrų išrašymo tikslas – nustatyti naujas suderintas taisykles, kuriomis būtų supaprastinti įmonėms keliami sąskaitų faktūrų išrašymo reikalavimai, o mokesčius administruojančioms institucijoms būtų suteiktos veiksmingos mokesčių sumokėjimą užtikrinančios priemonės. Taip siekiama sustiprinti keturis pagrindinius Komisijos programos aspektus.

Įmonėms tenkančios naštos mažinimas

2007 m. sausio mėn. Komisija pateikė plataus užmojo veiksmų programą, kurios tikslas – iki 2012 m. ES įmonių administracinę naštą sumažinti 25 %. Veiksmų programą patvirtino 2007 m. kovo mėn. posėdžiavusi pavasario Europos Vadovų Taryba. PVM direktyva yra viena iš 42 teisės aktų, įtrauktų į veiksmų programą. Pagal šią direktyvą sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės yra pagrindinė priemonė, kuria įmonėms nustatyta prievolė teikti informaciją.

Šiuo pasiūlymu siekiama mažinti naštą, kuri susidaro taikant minėtas taisykles. Visų pirma siekiama užtikrinti, kad mokesčių institucijos e. sąskaitas faktūras pripažintų tokiomis pačiomis sąlygomis, pagal kurias jos pripažįsta ir popierines sąskaitas faktūras. Be to, šiuo pasiūlymu siekiama nustatyti suderintas sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles ir taip sumažinti šių taisyklių įvairovę valstybėse narėse. Įmonių nuomone, labai svarbu nustatyti bendras standartines sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles siekiant sumažinti joms tenkančią naštą.

Aukšto lygio nepriklausomų suinteresuotųjų šalių grupė administracinei naštai mažinti 2008 m. spalio 22 d. pateikė nuomonę, kurioje nurodyta, kad yra daug galimybių sumažinti administracinę naštą, susijusią su sąskaitų faktūrų išrašymu, ir patvirtintas mokesčių institucijų taikomas principas dėl vienodo elektroninių ir popierinių sąskaitų faktūrų traktavimo.

MVĮ veiklos skatinimas

2008 m. birželio 25 d. Komisija priėmė Smulkiojo verslo aktą. Jame nustatytas priemonių, kurių turėtų imtis valstybės narės ir Komisija siekdamos bendro tikslo – skatinti MVĮ veiklą, sąrašas.

Šis pasiūlymas papildo Smulkiojo verslo aktą – reglamentuojamas platesnis sąskaitų faktūrų naudojimas, įskaitant mažų sumų sąskaitas faktūras, kurios itin svarbios MVĮ, o valstybėms narėms numatoma galimybė leisti MVĮ atlikti PVM apskaitą remiantis grynųjų pinigų principu pagal grynųjų pinigų apskaitos sistemą.

Platesnis e. sąskaitų faktūrų naudojimas

Lisabonos darbotvarkė, kurioje daugiausia dėmesio skiriama ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui, yra labai svarbus Komisijos prioritetas. Pašalinus teisines kliūtis perduoti ir saugoti e. sąskaitas faktūras būtų skatinama plačiau jas naudoti – dėl to įmonės galėtų lengviau sumažinti sąnaudas, jos veiksmingiau dirbtų, ir tai padėtų siekti Lisabonos darbotvarkės tikslų.

Komisijos sprendimu įsteigta E. sąskaitų faktūrų išrašymo ekspertų grupė nurodė, kad PVM direktyva yra svarbiausias, bet jokiu būdu ne vienintelis teisės aktas, nuo kurio tiesiogiai priklauso e. sąskaitų faktūrų naudojimas.

Be to, Bendra Europos mokėjimų erdvė, sukurta 2008 m. pradžioje siekiant visoje Europoje suderinti elektroninių mokėjimų procesus, ir tikslas skatinti naudoti e. sąskaitas faktūras gali vienas kitą papildyti, nes sąskaitos faktūros ir mokėjimai yra glaudžiai susiję.

Kad būtų skatinama naudoti e. sąskaitas faktūras, šio pasiūlymo tikslas – šalinti PVM direktyvoje esančias kliūtis naudoti e. sąskaitas faktūras panaikinant skirtumus tarp

elektroniniu būdu atsiųstų sąskaitų faktūrų ir atsiųstų popierinių sąskaitų faktūrų, taip būtų užtikrintas nešališkumas dėl perdavimo būdo.

Pagalba kovojant su sukčiavimu

2006 m. gegužės 31 d. Komisija paskelbė komunikatą dėl būtinybės parengti suderintą kovos su mokestiniu sukčiavimu gerinimo strategiją (COM(2006) 254). Tam tikri komunikate nurodyti sukčiavimo PVM srityje būdai, pvz., neteisėti atskaitymai ir „karuselinis sukčiavimas“, grindžiami sąskaita faktūra – ji reikalinga norint užsiimti sukčiavimu.

Nors naudojantis sąskaita faktūra galima sukčiauti, daugeliu atveju tai yra pagrindinis dokumentas, kurį naudoja mokesčių institucijos, norėdamos patikrinti, ar mokesčiai buvo sumokėti. Į tai Komisijos narys L. Kovács atsižvelgė sakydamas žodinį pranešimą 2008 m. gegužės 14 d. ECOFIN posėdyje. Jis teigė, kad „atnaujinant sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles, reikėtų atsižvelgti į geresnes mokesčių institucijų galimybes kontroliuoti apmokestinamuosius asmenis“.

Šiame pasiūlyme pateiktos priemonės, padėsiančios mokesčių institucijoms geriau kovoti su sukčiavimu PVM srityje. Taikysimos priemonės: bus sugriežtintos taisyklės, reglamentuojančias sąskaitos faktūros svarbą atskaitant PVM, ir sudarytos sąlygos sparčiau keistis informacija apie prekių tiekimą ar paslaugų teikimą Bendrijos viduje. Pastaroji priemonė papildo Komisijos pasiūlymą sumažinti valstybių narių keitimosi informacija apie sumuojamąsias ataskaitas terminą.

KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiriamieji sektoriai ir bendras respondentų apibūdinimas

Viešosios konsultacijos

Atsakymų santrauka ir kaip į juos buvo atsižvelgta

Visuomenė buvo paraginta pareikšti nuomonę apie atrinktas sąskaitų faktūrų išrašymo tyrimo rekomendacijas ir E. sąskaitų faktūrų išrašymo ekspertų grupės parengtus bendruosius principus. Iš esmės įmonės ir įmonių asociacijos tvirtai pritarė viešosioms konsultacijoms skirtoms rekomendacijoms. Šiame pasiūlyme atsižvelgta į daugelį rekomendacijų.

Nuo 2008 m. liepos 24 d. iki 2008 m. rugsėjo 19 d. vyko atviros konsultacijos internetu. Komisija sulaukė 64 atsiliepimų. Rezultatai pateikti adresu http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/index_en.htm.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Atitinkamos mokslo ir (arba) ekspertų žinių sritys

2007 m. liepos 25 d. Komisija paskelbė atvirą kvietimą teikti paraiškas sąskaitų faktūrų išrašymo tyrimui atlikti. Paskutinė paraiškų teikimo diena – 2007 m. rugsėjo 7 d.

2007 m. gruodžio 17 d. su laimėjusiu rangovu pasirašyta sutartis dėl tyrimo.

Naudoti metodai

Tyrimu siekta trijų tikslų. Pirma, juo siekta nustatyti įvairias 27 valstybėse narėse taikomas Sąskaitų faktūrų išrašymo direktyvos įgyvendinimo taisykles ir surinkti duomenis apie e. sąskaitų faktūrų naudojimo paplitimą. Antra, siekta ištirti sunkumus, su kuriais susiduria įmonės, vykdydamos įvairias su sąskaitų faktūrų, ypač elektroninių, išrašymu, susijusias prievoles, ir įvertinti su sąskaitų faktūrų išrašymu susijusias prievoles kaip nacionalinių administracijų vykdomos kontrolės priemonę. Trečia, atliekant tyrimą siekta pateikti rekomendacijas keisti teisės aktus tose srityse, kurias reglamentuojant valstybės narės galėtų labiau derinti savo veiksmus, arba atnaujinti atitinkamų sričių teisės aktus.

Pagrindinės organizacijos ir (arba) ekspertai, su kuriais konsultuotasi

Valstybių narių konsultantai mokesčių klausimais ir PMV ekspertai.

Gautų ir panaudotų rekomendacijų santrauka

Nenustatyta potencialiai didelės rizikos ir neatitaisomų pasekmių.

Rekomendacijos gautos kaip sąskaitų faktūrų išrašymo tyrimas, kuriuo buvo grindžiamos viešosios konsultacijos.

Su valstybėmis narėmis konsultuotasi 2008 m. rugsėjo 25 d. surengtame darbo grupės Nr. 1 posėdyje. Valstybių narių PVM ekspertai pateikė pastabų dėl tam tikrų į šį pasiūlymą įtrauktinų priemonių.

Priemonės, kuriomis visuomenė supažindinama su ekspertų nuomone

Sąskaitų faktūrų išrašymo tyrimas paskelbtas Komisijos svetainėje, buvo atrinktos viešosioms konsultacijoms skirtos rekomendacijos.

Sąskaitų faktūrų išrašymo tyrimas pateiktas šiuo adresu http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/publications/studies/index_en.htm

Poveikio vertinimas

PVM direktyvos 237 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip iki 2008 m. gruodžio 31 d. pateiktų ataskaitą ir, jeigu būtina, pasiūlymą, iš dalies keičiantį e. sąskaitų faktūrų išrašymo sąlygas, kad būtų atsižvelgta į būsimus šios srities technologinius pokyčius. Nors ir neįvyko tokių technologinių pokyčių, dėl kurių Komisijai reikėtų pateikti pasiūlymą, tinkamiausias būdas pašalinti kliūtis, trukdančias išrašyti e. sąskaitas faktūras – tai iš dalies pakeisti direktyvą, nes būtent PVM direktyvoje yra šių kliūčių.

Kitus politikos tikslus – sumažinti įmonėms tenkančią naštą ir padėti MVĮ – taip pat galima pasiekti tik pakeitus PVM direktyvoje nustatytas taisykles.

Nors ir nepavyko atlikti išsamaus poveikio vertinimo, atsižvelgiant į PVM direktyvoje nustatytą terminą, į pasiūlymą ir prie jo pridedamą komunikatą įtraukta daug poveikio

vertinime aptartų aspektų.

Atliekant vertinimo projektą pagal administracinės naštos mažinimo ES veiksmų programą (http://ec.europa.eu/enterprise/admin-burdens-reduction/action_program_en.htm), kai taikomas ES standartinis sąnaudų apskaičiavimo modelis, nustatyta, kad, pašalinus PVM srityje kliūtis išrašyti e. sąskaitas faktūras, naštą vidutiniu laikotarpiu būtų galima daugiausia sumažinti 18 mlrd. EUR, jeigu visos sąskaitos faktūros būtų siunčiamos elektroniniu būdu. Apskaičiuojant popierinių ir e. sąskaitų faktūrų sąnaudų skirtumą pagal tikslesnį metodą, kai atsižvelgiama į privalomų išrašyti PVM sąskaitų faktūrų skaičių ir faktinį e. sąskaitų faktūrų naudojimo lygį tose valstybėse narėse, kuriose popierinės ir e. sąskaitos faktūros jau traktuojamos vienodai, būtų nustatyta mažesnė, bet vis tiek labai didelė sutaupytų įmonių sąnaudų suma.

TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

Siūlomas veiksmas – iš dalies keisti PVM direktyvą. Siūlomi toliau nurodyti teisiniai pakeitimai.

Prievolė apskaičiuoti mokestį už Bendrijos viduje tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas

Šiuo pasiūlymu papildomas Komisijos pasiūlymas (COM(2008) 147) dėl sumuojamųjų ataskaitų pateikimo termino sutrumpinimo – juo supaprastinamos taisyklės dėl prievolės apskaičiuoti mokestį už Bendrijos viduje tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas. Taip siekiama nustatyti bendrą datą, kurią atsiranda prievolė apskaičiuoti mokestį – tą apmokestinamojo įvykio datą, kuri nustatoma pagal prekių tiekimo ar paslaugų teikimo laiką. Reikalaujant išrašyti sąskaitą faktūrą iki 15 mėnesio dienos nuo apmokestinamojo įvykio, sąskaita faktūra išliks svarbiausiu dokumentu, patvirtinančiu prekių tiekimą ar paslaugų teikimą Bendrijos viduje.

Be to, prievolės apskaičiuoti mokestį už Bendrijos viduje įsigyjamas prekes ar paslaugas data pakeičiama taip, kad atitiktų prekių tiekimo ar paslaugų teikimo Bendrijos viduje datą.

Teisė į atskaitą

Buvo pasiūlytos dvi priemonės, skirtos teisės į atskaitą taisyklėms pakeisti.

Reikalavimas išsaugoti sąskaitą faktūrą atskaitymo tikslais

Šiame pasiūlyme vienodai traktuojami prekių tiekėjui arba paslaugų teikėjui nustatyti reikalavimai išrašyti sąskaitą faktūrą ir prekes ar paslaugas įsigyjančiam asmeniui nustatyti reikalavimai išsaugoti sąskaitą faktūrą, kad pasinaudotų teise į atskaitą. Dėl dabartinių taisyklių atsiranda skirtumų, nes tam tikrais atvejais, pvz., sudarant atvirkštinio apmokestinimo sandorius, prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo neprivalo išsaugoti galiojančios sąskaitos faktūros, kad pasinaudotų teise į atskaitą. Tačiau dabartiniu atveju pagal pasiūlymą valstybėms narėms toliau leidžiama suteikti teisę į atskaitą remiantis kitais įrodymais, jeigu nėra galiojančios sąskaitos faktūros.

Grynųjų pinigų apskaita

Kai kurioms valstybėms narėms leista taikyti nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo nustatyto laiko, kai teise į atskaitą gali naudotis tie apmokestinamieji asmenys, kurie deklaravo PVM pagal neprivalomą grynųjų pinigų apskaitos sistemą, leidžiančią mažoms įmonėms paprasčiau sumokėti mokestį. Pagal minėtą nukrypti leidžiančią nuostatą šių apmokestinamųjų asmenų, dalyvaujančių grynųjų pinigų apskaitos sistemoje, pasinaudojimo teise į atskaitą data atidedama, kol jų prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai negauna apmokėjimo su sąlyga, kad jiems leidžiama atidėti mokesčio mokėjimo datą iki apmokėjimo gavimo datos.

Siūloma šią neprivalomą grynųjų pinigų apskaitos supaprastinimo priemonę taikyti visose valstybėse narėse. Sistema turėtų naudotis visos labai mažos įmonės, kurių metinė apyvarta neviršija 2 mln. EUR, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (2006/361/EB) dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo.

Be to, kai prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas atlieka PVM apskaitą tik gavęs apmokėjimą, turėtų būti suteikta nuolaida, kad nepaisant to, prekių ar paslaugų gavėjas galėtų nedelsdamas pareikšti teisę į atskaitą. Šiuo pasiūlymu sukuriamas teisinis pagrindas valstybėms narėms toliau remti grynųjų pinigų apskaitos sistemas įdiegusias įmones.

Taip pat keičiamas reikalavimas dėl to, kokią informaciją reikia nurodyti išsamioje PVM sąskaitoje faktūroje – prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas bus įpareigotas sąskaitoje faktūroje nurodyti prievolės apskaičiuoti mokestį datą. Kadangi šiuo metu toks reikalavimas nenustatytas, tam tikrais atvejais gavėjas nežino, kada galima pasinaudoti teise į atskaitą.

<u>Sąskaitų faktūrų išrašymas</u>

Valstybė narė, kurioje taikomos taisyklės

Šiuo metu iki galo neaišku, kurioje valstybėje narėse taikomos sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės. Nors paprastai manoma, kad reikia taikyti sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles, nustatytas valstybėje narėje, kurioje reikia sumokėti mokestį, tai nėra aiškiai nurodyta.

Dėl to įmonėms kyla tam tikrų sunkumų. Apmokestinamasis asmuo, tiekiantis prekes ar teikiantis paslaugas, už kurias mokestį reikia mokėti kitoje valstybėje narėje, turėtų laikytis kitos valstybės narės sąskaitų faktūrų išrašymo reikalavimų, kurie gali skirtis nuo taisyklių toje valstybėje narėje, kurioje jis įsisteigęs.

Pasiūlymu siekiama išspręsti problemą parengiant sąskaitų faktūrų už įmonių tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas kitoms įmonėms išrašymo suderintas taisykles, dėl to apmokestinamasis asmuo, išrašantis sąskaitą faktūrą toje šalyje, kurioje jis užregistruotas PVM mokėtoju, turės teisinio tikrumo, kad sąskaita faktūra galios visoje ES. Dėl to taisykles bus galima taikyti prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo valstybėje narėje – ši galimybė grindžiama vieno langelio principu, pagal kurį įmonės galės vykdyti įsipareigojimus būdamos toje šalyje, kurioje yra įsisteigusios.

Visų pirma pasiūlymu siekiama suderinti tuos sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių

aspektus, kurie šiuo metu traktuojami skirtingai, visų pirma neapmokestinamos prekės ar paslaugos, sąskaitų faktūrų išrašymo terminai, suvestinės sąskaitos faktūros, sąskaitų faktūrų išrašymas sau ir užsakomosios paslaugos, kurias teikia trečiosios šalys.

Kai įmonės vartotojams tiekia prekes arba teikia paslaugas, toliau bus taikomos tos valstybės, kuriai mokamas mokestis, taisyklės, bet jos bus labiau suderintos ir skaidresnės. Suteikiant valstybėms narėms galimybę nustatyti reikalavimą pateikti sąskaitą faktūrą už įmonių tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas vartotojams, kuris turi būti vienodai taikomas jose įsisteigusioms arba neįsisteigusioms įmonėms, bet tik tuo atveju, kai išrašomos supaprastintos sąskaitos faktūros, šiuo pasiūlymu siekiama rasti pusiausvyrą tarp būtinybės valstybėms narėms kontroliuoti mokestį ir būtinybės mažinti administracinę naštą.

Įmonėms reikalingą skaidrumą galima užtikrinti nustačius reikalavimą, kad valstybės narės interneto svetainėje turėtų pateikti išsamią informaciją apie sąskaitų faktūrų už įmonių tiekiamas prekes teikiamas paslaugas vartotojams išrašymo taisykles. Komisijos pasiūlyme (COM(2004) 728 galutinis – Reglamento (EB) Nr. 1798/2003 34f straipsnis) jau numatytas vieno langelio principas, o nustatant pakeistą supaprastintą vieno langelio principą reikės panašių nuostatų.

Sąskaitų faktūrų turinys

Paprastai reikalaujama išrašyti sąskaitą faktūrą PVM mokėjimo tikslais, kuri parodytų į valstybės iždą privalomą sumokėti PVM ir leistų prekes ar paslaugas įsigyjančiam asmeniui pasinaudoti teise į atskaitą. Tais atvejais, kai galima pasinaudoti teise į atskaitą, sąskaita faktūra yra svarbesnė negu tada, kai prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas tik turi sumokėti PVM.

Į tai atsižvelgiant pasiūlymu siekiama sukurti dviejų pakopų sąskaitų faktūrų išrašymo sistemą. Pirma, numatyta nuostata, kad išsami PVM sąskaita faktūra – tai privaloma sąskaita faktūra, kurioje pateikiama išsami informacija apie įmonių tiektas prekes ar teiktas paslaugas kitoms įmonėms, kai tikėtina, kad prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo pasinaudos teise į atskaitą, prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas turi teisę į atskaitą ankstesniu etapu, arba pateikiama išsami informacija apie tarpvalstybinį prekių tiekimą ar paslaugų teikimą. Antra, numatyta galimybė, o tam tikrais atvejais ir reikalavimas išrašyti supaprastintas sąskaitas faktūras.

Išsami PVM sąskaita faktūra

Išlieka dauguma galiojančių PVM direktyvos 226 straipsnio reikalavimų dėl išsamios PVM sąskaitos faktūros. Padaryti trys akivaizdūs pakeitimai.

Pirmiausia keičiamas reikalavimas prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui sąskaitoje faktūroje nurodyti prekes ar paslaugas įsigyjančio asmens PVM mokėtojo kodą. Taip mokesčių institucijai bus suteikta daugiau garantijų, kad sąskaitoje faktūroje nurodytas prekes ar paslaugas įsigyjančio asmens PVM mokėtojo kodas atitinka tą kodą, pagal kurį pasinaudojama teise į atskaitą. Taip pat panaikinamas sąskaitų faktūrų skirstymas į nacionalines sąskaitas faktūras ir kitoje valstybėje narėje tiektų prekių arba suteiktų paslaugų sąskaitas faktūras. Be to, taip bus lengviau vienareikšmiškai nustatyti prekes ar paslaugas įsigyjančio asmens tapatybę kai, kaip tikimasi, vis dažniau sąskaitos faktūros bus perduodamos elektroninėmis priemonėmis.

Antras pakeitimas – prekių tiekimo ar paslaugų teikimo data pakeičiama prievolės apskaičiuoti mokestį data. Taip prekių ar paslaugų gavėjas žino, kokiu laikotarpiu gali pasinaudoti teise į atskaitą.

Trečias pakeitimas susijęs su atvirkštiniu tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų apmokestinimu. Šiuo atveju PVM mokėti neprivalantis prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas išsamioje sąskaitoje faktūroje gali nenurodyti PVM tarifo ir mokėtinos PVM sumos, jeigu prekės tiekiamos arba paslaugos teikiamos kitoje valstybėje narėje. Daugeliu atveju kai prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo yra kitoje valstybėje narėje, prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui gali būti sudėtinga sužinoti PVM tarifą.

Supaprastinta PVM sąskaita faktūra

Jeigu apmokestinamasis asmuo yra įmonė, tiekianti prekes ar teikianti paslaugas vartotojui, valstybės narės turi galimybę reikalauti, kad jis išrašytų sąskaitą faktūrą. Tačiau kadangi tokiais atvejais PVM paprastai neatskaitomas, gali būti reikalaujama išrašyti tik supaprastintą sąskaitą faktūrą.

Kai įmonės tiekia prekes arba teikia paslaugas kitoms įmonėms, jos turi galimybę išrašyti supaprastintą sąskaitą faktūrą už kreditinius dokumentus ir įmonės valstybėje narėje tiekiamas neapmokestinamas prekes arba teikiamas neapmokestinamas paslaugas, už kurias prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas neturi teisės į atskaitą ankstesniu etapu. Taip pat kai sąskaitos faktūros suma mažesnė už 200 EUR, reikia išrašyti tik supaprastintą sąskaitą faktūrą. Kadangi gali būti atskaityta maža PVM suma, dėl to valstybių narių biudžetui kyla nedidelė rizika. Bet kokiu atveju dauguma valstybių narių jau konsultavosi su PVM komitetu dėl galimybės išrašyti supaprastintas sąskaitas faktūras, kai sumos yra mažos.

Informacija, kurią reikia pateikti supaprastintoje sąskaitoje faktūroje, šiuo metu nurodyta PVM direktyvos 238 straipsnyje. Yra tik vienas naujas reikalavimas nurodyti tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų vertę.

<u>E. sąskaitų faktūrų išrašymas</u>

Kadangi valstybėms narėms buvo numatyta įvairių galimybių, jos skirtingai įgyvendino e. sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles. Dėl to buvo nustatytos nesuderintos e. sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės, kurių įmonėms buvo sunku laikytis, ypač kai buvo siunčiamos tarpvalstybinės sąskaitos faktūros.

Šiuo pasiūlymu siekiama vienodai traktuoti tiek popierinių, tiek elektroninių sąskaitų faktūrų perdavimą ir taip panaikinti visas e. sąskaitoms faktūroms išrašyti trukdančias teisines kliūtis, kurios iškyla taikant PVM direktyvos nuostatas. Todėl panaikinamas nurodymas, kad e. sąskaitoje faktūroje turėtų būti naudojamas pažangusis e. parašas arba ji turi būti siunčiama naudojantis keitimosi elektroniniais duomenimis sistema.

Taip pat svarbu plėtoti tokią gerąją praktiką, kad standartai, įmonėms keliami reikalavimai ir visi teisiniai reikalavimai būtų nustatomi vadovaujantis bendru principu. Dėl to PVM direktyva gali tik iš dalies padėti šalinti kliūtis, atsiradusias dėl PVM reglamentuojančių teisės aktų – šioje srityje bus naudinga ir E. sąskaitų faktūrų ekspertų grupės pagalba.

Sąskaitų faktūrų saugojimas

Pasiūlymu nustatomas visai ES vienodas 6 metų laikotarpis, kurį turi būti saugomos sąskaitos faktūros. Jis leis vienodomis sąlygomis keistis sąskaitomis faktūromis iš skirtingų valstybių narių ir jis iš esmės atitinka valstybėse narėse nustatytus dabartinius saugojimo laikotarpius.

Pagal šį pasiūlymą teisės aktuose bus aiškiai apibrėžta valstybė narė, kurioje taikomos taisyklės. Prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas turės laikytis taisyklių, nustatytų tos valstybės narės, kurioje prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas yra įsisteigęs PVM tikslais. Prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo turės laikytis taisyklių, nustatytų tos valstybės narės, kuriai jis priklauso.

Taip pat svarbu tai, kad įmonės, norėdamos saugoti popierines sąskaitas faktūras, šiuo tikslu galės jas perkelti į elektroninę laikmeną.

Teisinis pagrindas

EB sutarties 93 straipsnis.

Subsidiarumo principas

Pasiūlymas priklauso išimtinei Bendrijos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Direktyva buvo pasirinkta kaip tinkamiausia ir paprasčiausia priemonė, nes dabartinės taisyklės, kurias siekiama supaprastinti, atnaujinti ir suderinti, buvos nustatytos priėmus direktyvą.

Šia priemone siekiama pašalinti įmonėms tenkančią naštą, padėti MVĮ ir sudaryti palankesnes sąlygas naudotis e. sąskaitomis faktūromis, ji turėtų padaryti teigiamą poveikį visiems ūkinės veiklos vykdytojams, o valstybėms narėms būtų suteikta pakankamai galimybių veiksmingai tikrinti mokesčius.

Pasirinkta priemonė

Siūloma priemonė: direktyva.

Kitos priemonės nebūtų tinkamos dėl toliau nurodytos priežasties.

Siekiant iš dalies pakeisti direktyvą kitos teisinės priemonės nebūtų tinkamos.

POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas Bendrijos biudžetui poveikio neturi.

PAPILDOMA INFORMACIJA

Supaprastinimas

Pasiūlymu siekiama supaprastinti teisės aktą ir administracines procedūras, taikomas (ES ir nacionalinėms) valdžios institucijoms ir privatiems subjektams.

Pasiūlymo tikslas – pašalinti vidaus rinkoje esančias teisines kliūtis, susijusias su PVM sąskaitomis faktūromis. Pasiūlymu prisidedama prie 2005 m. spalio mėn. Komisijos pradėtos supaprastinimo strategijos (COM(2005)535) įgyvendinimo siekiant padėti įmonėms tapti konkurencingesnėms. Supaprastinimo priemonės susijusios visų pirma su sąskaitų faktūrų, sudarytų vadovaujantis visoje ES galiojančiomis suderintomis taisyklėmis, išrašymu, supaprastintų sąskaitų faktūrų, tais atvejais, kai įmonės tiekia prekes ar teikia paslaugas vartotojams, išrašymu, vienodu elektroninių ir popierinių sąskaitų faktūrų traktavimu, bendru ES lygmens sąskaitų faktūrų saugojimo laikotarpiu ir su valstybių narių galimybės nustatyti sąskaitų faktūrų išrašymo sau reikalavimus panaikinimu.

Pasiūlymas leis pagerinti su prekių tiekimu Bendrijos viduje susijusių duomenų, kuriais keičiasi valstybės narės, kokybę.

Nustačius suderintas ES lygmens taisykles įmonės turės teisinio tikrumo, kad vienos valstybės narės taisykles atitinkanti sąskaita faktūra galios visose valstybės narėse. Šiuo metu įmonėms gali tekti laikytis iki 27 skirtingų taisyklių, reglamentuojančių sąskaitų faktūrų išrašymą.

Atitikmenų lentelė

Valstybės narės privalo pateikti Komisijai nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikmenų lentelę.

2009/0009 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatas dėl sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 93 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą[1],

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[2],

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[3],

kadangi:

(1) 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvoje 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[4] nustatytos sąlygos ir taisyklės, taikomos pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sąskaitoms faktūroms, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Pagal šios direktyvos 237 straipsnį, Komisija pateikė ataskaitą, kurioje atsižvelgiant į technologinius pokyčius nurodyti tam tikri e. sąskaitų faktūrų išrašymo sunkumai ir papildomai nustatyti tam tikri kiti PVM taisyklių supaprastinimo aspektai siekiant gerinti vidaus rinkos veikimą.

(2) Kadangi reikia atlikti išsamią apskaitą, kad valstybės narės galėtų kontroliuoti laikinai iš vienos valstybės narės į kitą vežamas prekes, turėtų būti aiškiai apibrėžta, kad į apskaitą įtraukiama informacija apie laikinai iš vienos valstybės narės į kitą vežamų prekių vertinimą. Be to, prekių pervežimas vertinimo tikslais į kitą valstybę narę neturėtų būti laikomas prekių tiekimu PVM tikslais.

(3) Reikėtų supaprastinti taisykles, reglamentuojančias prievolę apskaičiuoti PVM už Bendrijos viduje tiekiamas prekes siekiant užtikrinti, kad sumuojamosiose ataskaitose pateikta informacija būtų vienoda ir kad būtų laiku apsikeista informacija naudojant šias sumuojamasias ataskaitas. Turėtų būti išbraukta Direktyvos 2006/112/EB 67 straipsnio 2 dalyje nurodyta nukrypti leidžianti nuostata, pagal kurią prievolė apskaičiuoti mokestį atsiranda išrašius sąskaitą faktūrą; prievolė apskaičiuoti PVM turi atsirasti tik patiekus prekes arba suteikus paslaugas. Be to, mokestis už nepertraukiamai iš vienos valstybės į kitą tiekiamas prekes ilgesniu nei vienas

---

1 OL C , , p. .
2 OL C , , p. .
3 OL C , , p. .
4 OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

kalendorinis mėnuo laikotarpiu turėtų būti apskaičiuojamas kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigoje. Panašiai reikėtų pakeisti taisykles, reglamentuojančias prievolę apskaičiuoti PVM už Bendrijos viduje įsigytas prekes ar gautas paslaugas.

(4) Siekdamos padėti mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurioms sudėtinga sumokėti PVM kompetentingai institucijai prieš gaunant mokėjimą iš jų prekes ar paslaugas įsigyjančių asmenų, valstybėms narėms reikia turėti galimybę leisti atlikti PVM apskaitą naudojantis grynųjų pinigų apskaitos sistema, pagal kurią prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas gali sumokėti PVM kompetentingai institucijai gavęs mokestį už tiektas prekes ar teiktas paslaugas ir pagal kurią jam suteikiama teisė į apskaitą, kai jis sumoka už tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas. Taip valstybės narės galės įdiegti neprivalomą grynųjų pinigų apskaitos sistemą, kuri neturėtų neigiamo poveikio grynųjų pinigų srautui, susijusiam su jų pajamomis iš PVM.

(5) Laikantis Direktyvos 2006/112/EB išrašyta galiojanti sąskaita faktūra – PVM kontrolei svarbus dokumentas, ypač teisės į atskaitą požiūriu. Tai pasakytina apie visus sandorius nepriklausomai nuo asmens, kuriam tenka prievolė mokėti mokestį. Todėl reikėtų nustatyti taisykles, suteikiančias valstybėms narėms teisę reikalauti galiojančios PVM sąskaitos faktūros visais atvejais, kai suteikiama teisė į atskaitą.

(6) Siekiant įmonėms suteikti teisinio tikrumo dėl prievolių išrašyti sąskaitas faktūras, turi būti aiškiai nurodyta valstybė narė, kurioje taikomos sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės. Taikomos tos valstybės narės, kurioje prekes tiekiantis arba paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo įregistruotas PVM mokėtoju arba yra įsisteigęs kitokiu būdu.

(7) Siekiant dar labiau sumažinti įmonėms tenkančią naštą, supaprastintas sąskaitas faktūras reikėtų naudoti plačiau – ir tose srityse, kuriose mokestinio sukčiavimo rizika yra minimali, pvz., kreditiniai dokumentai, mažos vertės prekės ar paslaugos arba tam tikros neapmokestinamos prekės ar paslaugos.

(8) Atsižvelgiant į tai, kad valstybėse narėse nustatytos skirtingos sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės, taikomos kai prekės tiekiamos ar paslaugos teikiamos neapmokestinamiesiems asmenims, ir kad būtina išlaikyti sukčiavimo kontrolės priemones, reikėtų palikti galimybę reikalauti, kad apmokestinamieji asmenys išrašytų sąskaitas faktūras neapmokestinamiesiems asmenims. Tačiau siekiant suderinti šį reikalavimą su būtinybe mažinti įmonėms tenkančią naštą, turėtų būti reikalaujama išrašyti tik supaprastintą sąskaitą faktūrą, kurioje nurodoma būtiniausia informacija.

(9) Siekiant suderinti apmokestinamiesiems arba neapmokestinamiesiems asmenims taikomas sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles, kad būtų pagerintas vidaus rinkos veikimas, turėtų būti panaikintos valstybėms narėms numatytos atitinkamos galimybės arba jos turėtų būti pakeistos suderintomis taisyklėmis. Tai pasakytina apie neapmokestinamų prekių tiekimą arba paslaugų teikimą, sąskaitų faktūrų išrašymo terminus, suvestines sąskaitas faktūras, sąskaitų faktūrų išrašymą sau ir užsakomųjų paslaugų perdavimą trečiosioms šalims už ES ribų.

(10) Turėtų būti pakeisti reikalavimai dėl sąskaitose faktūrose pateiktinos informacijos siekiant geriau kontroliuoti mokestį, vienodai traktuoti prekių tiekimą ir paslaugų

teikimą tarp valstybių ir toje pačioje valstybėje ir padėti skatinti naudoti e. sąskaitas faktūras.

(11) Kadangi naudodamos e. sąskaitas faktūras įmonės gali sumažinti sąnaudas ir tapti konkurencingesnės, labai svarbu vienodai traktuoti popierines ir e. sąskaitas faktūras. Vadovautis technologiškai neutraliu požiūriu galima tik užtikrinant, kad popierinės ir e. sąskaitos faktūros nebūtų skirstomos pagal turinį ir išrašymo bei saugojimo būdą.

(12) Dėl valstybėse narėse nustatytų skirtingų taisyklių dėl sąskaitų faktūrų saugojimo laiko, saugojimo laikmenos ir saugojimo vietos įmonėms susidaro didelė našta, todėl reikėtų nustatyti bendrą saugojimo laikotarpį; turėtų būti įmanoma saugoti sąskaitas faktūras elektroninėmis priemonėmis ir jas saugoti ne tos valstybės narės, kurioje apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs, teritorijoje, jeigu sąskaitas faktūras galima pateikti nepagrįstai nedelsiant. Taip pat reikėtų nustatyti, kad turėtų būti taikomos tos valstybės narės, kurioje apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs, sąskaitų faktūrų saugojimo taisyklės.

(13) Turėtų būti nustatytos aiškios taisyklės dėl kompetentingos valstybės galimybių susipažinti su sąskaitomis faktūromis kontrolės tikslais, kad kai apmokestinamasis asmuo saugo išrašytas arba gautas sąskaitas faktūras elektroninėmis priemonėmis, valstybė narė, kurioje reikia sumokėti mokestį, turėtų galėti susipažinti su šiomis sąskaitomis faktūromis.

(14) Kadangi priemonių, kurių reikia imtis siekiant supaprastinti, atnaujinti ir suderinti PVM sąskaitų faktūrų išrašymo taisykles, tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir juos galima geriau pasiekti Bendrijos lygmeniu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Laikantis minėtame straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, šioje direktyvoje nenumatoma to, kas nėra būtina šiems tikslams pasiekti.

(15) Todėl Direktyva 2006/112/EB turėtų būti iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2006/112/EEB pakeitimai

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 17 straipsnio 2 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) paslaugos teikimas apmokestinamajam asmeniui, kai su atitinkamomis prekėmis susijęs darbas arba atitinkamų prekių vertinimas faktiškai atliekamas valstybės narės teritorijoje, kurioje baigiasi prekių siuntimas ar vežimas, jeigu prekės, kurios buvo įvertintos arba su kuriomis buvo dirbama, grąžinamos tam pačiam apmokestinamajam asmeniui toje valstybėje narėje, iš kurios jos iš pradžių buvo išsiųstos ar išvežtos;“

(2) 64 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Ilgiau nei vieną kalendorinį mėnesį trunkantis nepertraukiamas prekių, kurios buvo išsiųstos ar išvežtos į kitą valstybę narę nei ta, kurioje prekės pradėtos siųsti ar vežti, ir kurios tiekiamos kaip PVM neapmokestinamos prekės arba kurias apmokestinamasis asmuo verslo tikslais nuveža į kitą valstybę kaip PVM neapmokestinamas prekes laikydamasis 138 straipsnio reikalavimų, tiekimas pasibaigus kiekvienam kalendoriniam mėnesiui laikomas baigtu tol, kol toks tiekimas nutraukiamas.

Paslaugos, už kurias prievolė mokėti PVM pagal 196 straipsnį tenka paslaugas įsigyjančiam asmeniui, teikiamos nepertraukiamai ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, kuriuo išankstinės sąskaitos nepateikiamos ir neapmokamos, laikomos suteiktomis pasibaigus kiekvieniems kalendoriniams metams tol, kol paslaugos baigiamos teikti.

Valstybės narės gali numatyti, kad tam tikrais atvejais, išskyrus nurodytuosius pirmoje ir antroje pastraipose, kai prekės tiekiamos ar paslaugos teikiamos nepertraukiamai tam tikrą laikotarpį, šis tiekimas ar teikimas laikomas baigtu bent vieną kartą per metus.“

(3) 66 straipsnio c punktas pakeičiamas taip:

„c) kai sąskaita faktūra neišrašoma arba ji išrašoma vėliau – ne vėliau kaip mėnesio, einančio po mėnesio, per kurį įvyksta apmokestinimo momentas, 15-ąją dieną.“

(4) 67 straipsnis išbraukiamas.

(5) Į VI antraštinės dalies 2 skyrių įterpiamas 67a straipsnis:

„67a straipsnis

64 straipsnio 1 dalis, 64 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa, 65 ir 66 straipsniai netaikomi tais atvejais, kai remiantis 138 straipsnio reikalavimais, tiekiamos prekės, kurios buvo išsiųstos ar išvežtos į kitą valstybę narę nei ta, kurioje prekės pradėtos siųsti ar vežti, neapmokestinamos PVM, arba apmokestinamojo asmens verslo tikslais į kitą valstybę narę nuvežtos prekės neapmokestinamos PVM.“

(6) 68 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Prekių įsigijimas Bendrijos viduje laikomas įvykusiu, o prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda, kai panašių prekių tiekimas užbaigiamas atitinkamos valstybės narės teritorijoje.“

(7) 69 straipsnis išbraukiamas.

(8) Įterpiamas šis 167a straipsnis:

„167a straipsnis

1. Kai gavus apmokėjimą atsiranda prievolė apskaičiuoti atskaitomą mokestį, valstybės narės gali nustatyti, kad teisė į atskaitą įgyjama, kai tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos arba kai išrašoma sąskaita faktūra.

2. Valstybės narės, taikydamos neprivalomąją sistemą, gali nustatyti, kad apmokestinamieji asmenys privalo pasinaudoti teise į atskaitą vėliau – tada, kai prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui sumokamas PVM, jeigu įvykdomi šie reikalavimai:

a) apmokestinamasis asmuo atlieka pardavimo PVM už tiektas prekes arba teiktas paslaugas apskaitą, tik kai fiziškai gauna apmokėjimą iš prekes ar paslaugas įsigyjančių asmenų;

b) metinė apmokestinamojo asmens apyvarta neviršija 2 000 000 EUR.

Valstybės narės informuoja PVM komitetą apie nacionalines teisės priemones, priimtas remiantis pirma pastraipa.“

(9) 178 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) atskaitos tikslais pagal 168 straipsnio a punktą už tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas jis privalo turėti pagal XI antraštinės dalies 3 skyriaus 3–6 skirsnius išrašytą sąskaitą faktūrą;“

b) c punktas pakeičiamas taip:

„c) atskaitos tikslais pagal 168 straipsnio c punktą už prekių įsigijimą Bendrijos viduje jis privalo 250 straipsnyje numatytoje PVM deklaracijoje nurodyti visą informaciją, būtiną apskaičiuoti už jo prekių įsigijimą Bendrijos viduje mokėtiną PVM sumą, ir privalo turėti pagal XI antraštinės dalies 3 skyriaus 3, 4 ir 5 skirsnius išrašytą sąskaitą faktūrą;“

„c) f punktas pakeičiamas taip:

„f) kai apmokestinamasis asmuo turi mokėti PVM kaip paslaugas ar prekes įsigyjantis asmuo pagal 194–197 ar 199 straipsnius, jis privalo turėti pagal XI antraštinės dalies 3 skyriaus 3–6 skirsnius išrašytą sąskaitą faktūrą ir laikytis kiekvienos valstybės narės nustatytų formalumų.“

(10) 180 straipsnis pakeičiamas taip:

„180 straipsnis

Valstybės narės gali suteikti apmokestinamajam asmeniui teisę į atskaitą, jeigu atskaita nebuvo atlikta pagal 178 ir 179 straipsnius.

Valstybės narės nustato tokios teisės suteikimo sąlygas ir taisykles.“

(11) 181 ir 182 straipsniai išbraukiami.

(12) 197 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) sąskaita faktūra, kurią išrašė apmokestinamasis asmuo, neįsisteigęs asmens, kuriam tiekiamos prekės, valstybėje narėje, yra išrašyta pagal 3 skyriaus 3, 4 ir 5 skirsnius.“

(13) Įterpiamas 218a straipsnis:

„218a straipsnis

Valstybės narės negali apmokestinamiesiems asmenims nustatyti prievolių ar formalumų, išskyrus nustatytuosius šiame skyriuje ir 4 skyriuje, dėl sąskaitų faktūrų išrašymo ar saugojimo, neatsižvelgiant į tai, ar sąskaitos faktūros siunčiamos ar pateikiamos elektroninėmis priemonėmis ar siunčiamos rašytine forma.“

(14) Į XI antraštinės dalies 3 skyriaus 3 skirsnį įterpiamas 219a straipsnis:

„219a straipsnis

1. Išduodant sąskaitas faktūras taikomos taisyklės, nustatytos toje valstybėje narėje, kuri atitinkamam apmokestinamajam asmeniui išdavė PVM mokėtojo kodą, kurį naudodamas jis tiekė prekes ar teikė paslaugas.

Jeigu toks kodas neišduotas, taikomos taisyklės, nustatytos valstybėje narėje, kurioje prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas yra įsteigęs savo įmonę arba turi nuolatinį padalinį, iš kurio tiekia prekes ar teikia paslaugas, arba, jeigu nėra tokios verslo vietos ar nuolatinio padalinio, valstybėje narėje, kurioje jis turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar paprastai gyvena arba kurioje turi būti kitu būdu užsiregistravęs PVM tikslais.

2. Kai prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje nei ta, iš kurios buvo tiektos prekės ar teiktos paslaugos, ir prievolė mokėti PVM tenka prekes ar paslaugas įsigyjančiam asmeniui, išrašant sąskaitą faktūrą taikomos taisyklės, nustatytos valstybėje, kurioje išduotas PVM mokėtojo kodas, kurį naudodamas prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo gavo prekes ar paslaugas.“

(15) 220 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 punktas išbraukiamas;

b) 4 punktas pakeičiamas taip:

„(4) buvo atliktas jam skirtas išankstinis mokėjimas prieš atliekant ar užbaigiant 1 punkte nurodytą prekių tiekimą;“

(16) Įterpiamas 220a straipsnis:

„220a straipsnis

Valstybės narės leidžia apmokestinamajam asmeniui išrašyti supaprastintą sąskaitą faktūrą šiais atvejais:

a) kai tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų apmokestinamoji vertė mažesnė negu 200 EUR;

b) kai išrašyta sąskaita faktūra yra dokumentas ar pranešimas, laikomas sąskaita faktūra pagal 219 straipsnį;

c) kai tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos yra neapmokestinamos ir nesuteikiama teisė į ankstesniu etapu sumokėto PVM atskaitą, o apmokestinamasis asmuo, privalantis užtikrinti, kad būtų išrašyta sąskaita faktūra, yra užsiregistravęs PVM tikslais valstybėje narėje, kuri yra apmokestinimo vieta.

1 dalies c punktas netaikomas, kai susijusios tiekiamos prekės taip pat yra neapmokestinamos pagal 138 straipsnį.“

(17) 221, 222 ir 223 straipsniai pakeičiami taip:

„221 straipsnis

Valstybės narės gali apmokestinamiesiems asmenims nustatyti prievolę išrašyti supaprastintą sąskaitą faktūrą, skirtą patiektoms prekėms ar suteiktoms paslaugoms, išskyrus nurodytąsias 220 straipsnyje, kai šios prekės patiekiamos ar paslaugos suteikiamos jų teritorijoje.

222 straipsnis

Sąskaita faktūra turi būti išrašyta ne vėliau kaip mėnesio, einančio po mėnesio, kurį įvyksta apmokestinimo momentas, 15-ąją dieną.

223 straipsnis

Valstybės narės leidžia apmokestinamiesiems asmenims išrašyti suvestines sąskaitas faktūras, kuriose nurodoma informacija apie keletą kartų atskirai tiektas prekes arba teiktas paslaugas, jeigu tą patį kalendorinį mėnesį atsiranda prievolė apskaičiuoti PVM mokestį už šioje suvestinėje sąskaitoje faktūroje nurodytas tiektas prekes ar teiktas paslaugas.“

(18) 224 ir 225 straipsniai išbraukiami.

(19) 226 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4) prekes ar paslaugas įsigyjančio asmens PVM mokėtojo kodas, kaip nurodyta 214 straipsnyje;“

b) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7) data, kada atsiranda prievolė apskaičiuoti PVM, jei ta data skiriasi nuo sąskaitos faktūros išrašymo datos, arba, jeigu prievolės apskaičiuoti PVM atsiradimo data nežinoma, nuoroda į susijusį apmokestinimo momentą;“

c) Įterpiamas 7a punktas:

„7a) kai prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda gavus apmokėjimą, prekių tiekimo ar paslaugų teikimo data, jeigu prekių tiekimo ar paslaugų teikimo data yra ankstesnė už mokėjimo datą;“

d) Įterpiamas 10a punktas:

„10a) kai vietoj prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo sąskaitą faktūrą išrašo prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo, žodžiai „sau išrašyta sąskaita“;“

e) 11 punktas pakeičiamas taip:

„11) neapmokestinimo atveju, nurodoma „EX“;“

„f) Įterpiamas 11a punktas:

„11a) kai prekes arba paslaugas įsigyjančiam asmeniui tenka prievolė sumokėti PVM, nurodoma „RC“;“

g) 13 punktas pakeičiamas taip:

„13) kai taikoma kelionių agentūrų maržos apmokestinimo schema, nuoroda į 306 straipsnį;“

h) 14 punktas pakeičiamas taip:

„14) kai taikoma kuri nors iš specialių naudotoms prekėms, meno kūriniams, kolekcionavimo objektams ir antikvariniams daiktams skirtų procedūrų, nuoroda atitinkamai į 313, 226 ar 323 straipsnius;“

(20) Įterpiami 226a ir 226b straipsniai:

„226a straipsnis

Kai sąskaitą faktūrą išrašo apmokestinamasis asmuo, tiekiantis prekes ar teikiantis paslaugas prekes arba paslaugas įsigyjančiam asmeniui, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM, apmokestinamasis asmuo gali praleisti 226 straipsnio 8, 9 ir 10 punktuose išvardytus duomenis ir vietoj jų nurodyti tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų vertę, pateikdamas informacijos apie jų kiekį ar tiekimo (teikimo) mąstą ir pobūdį.

226b straipsnis

Remiantis 220a ir 221 straipsniais išrašytoje supaprastintoje sąskaitoje faktūroje nurodomi tik šie duomenys:

a) išrašymo data;

b) prekes tiekiančio ar paslaugas teikiančio apmokestinamojo asmens identifikavimo duomenys;

c) tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų identifikavimo duomenys;

d) mokėtina PVM suma arba jai apskaičiuoti reikalinga informacija.“

(21) 227 ir 228 straipsniai išbraukiami.

(22) 230 straipsnis pakeičiamas taip:

„230 straipsnis

Sąskaitoje faktūroje nurodytos sumos gali būti išreikštos bet kuria valiuta, jei mokėtina ar krediuotina PVM suma yra išreikšta nacionaline valstybės narės, kurioje tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos, valiuta pagal Europos centrinio banko valiutų kursą, paskelbtą prievolės apskaičiuoti mokestį atsiradimo dieną, arba, jeigu tą dieną valiutų kursas neskelbiamas, pagal ankstesnę dieną paskelbtą valiutų kursą.“

(23) 231 straipsnis išbraukiamas.

(24) 232 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„232 straipsnis

Pagal 2 skirsnį išrašytos sąskaitos faktūros gali būti siunčiamos rašytine forma arba jas galima siųsti ar pateikti elektroninėmis priemonėmis.“

(25) 233, 234, 235 ir 237 straipsniai išbraukiami.

(26) 238 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Pasikonsultavusios su PVM komitetu ir laikydamosi savo galimų nustatyti sąlygų, valstybės narės gali numatyti, kad toliau nurodytais atvejais sąskaitose faktūrose, skirtose prekių tiekimui ar paslaugų teikimui įforminti jų teritorijoje, reikia įrašyti tik 226 straipsnyje reikalaujamą informaciją:

a) kai sąskaitos faktūros suma ne mažesnė kaip 200 EUR, bet ne didesnė kaip 400 EUR;

b) kai dėl komercinės ar administracinės praktikos atitinkamame veiklos sektoriuje arba dėl techninių sąskaitos faktūros išrašymo sąlygų yra itin sunku įvykdyti visus 226 straipsnyje nustatytus reikalavimus.“

b) 2 dalis išbraukiama.

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. 1 dalyje nustatytos supaprastintos procedūros netaikomos, kai sąskaitos faktūros turi būti išrašytos laikantis 220 straipsnio 3 punkto arba kai apmokestinamų prekių tiekimą arba paslaugų teikimą vykdo apmokestinamasis asmuo, kuris nėra įsisteigęs valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM, o asmuo, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM – tai asmuo, kuriam tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos.“

(27) 239 ir 240 straipsniai išbraukiami.

(28) 243 straipsnis pakeičiamas taip:

„243 straipsnis

1. Kiekvienas apmokestinamasis asmuo registruoja, kokios prekės to asmens arba jo vardu buvo siunčiamos ar vežamos į paskirties vietą už išvežimo valstybės narės teritorijos ribų, bet Bendrijos viduje tam, kad jos būtų panaudotos sandoriams dėl šių prekių vertinimo, su jomis susijusio darbo atlikimo ar jų laikino naudojimo, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalies f, g ir h punktuose.

2. Kiekvienas apmokestinamasis asmuo atlieka išsamią apskaitą tokiu būdu, kad būtų galima nustatyti, kokios prekės jam iš kitos valstybės narės buvo išsiųstos toje kitoje valstybėje narėje PVM mokėtoju įregistruoto apmokestinamojo asmens arba jo vardu ir panaudotos teikiant paslaugas, t. y. vertinant šias prekes arba atliekant su jomis susijusį darbą.“

(29) 244 straipsnis pakeičiamas taip:

„244 straipsnis

Reikalaujama, kad kiekvienas apmokestinamasis asmuo užtikrintų, jog sąskaita faktūra būtų išduota jo paties arba prekes ar paslaugas įsigyjančio asmens, arba trečiosios šalies jo vardu ir jo naudai, ir užtikrintų, kad būtų saugomos šių sąskaitų faktūrų kopijos.

Kiekvienas sąskaitą faktūrą gaunantis apmokestinamasis asmuo užtikrina, kad sąskaita faktūra būtų saugojama.

Sąskaitos faktūros saugomos laikantis taisyklių, nustatytų valstybėje narėje, kurioje apmokestinamasis asmuo yra įsteigęs savo įmonę arba turi nuolatinį padalinį, iš kurio tiekia prekes ar teikia paslaugas, arba, jeigu nėra tokios verslo vietos ar nuolatinio padalinio, valstybėje narėje, kurioje jis turi nuolatinę gyvenamąja vietą ar paprastai gyvena arba kurioje turi būti kitu būdu užsiregistravęs PVM tikslais.“

(30) 245 straipsnio 2 dalies antra pastraipa išbraukiama.

(31) 246 straipsnio antra pastraipa išbraukiama.

(32) 247 straipsnis pakeičiamas taip:

„247 straipsnis

Apmokestinamasis asmuo užtikrina, kad sąskaitos faktūros būtų saugomos šešerius metus.“

(33) 248 straipsnis išbraukiamas.

(34) Į XI antraštinės dalies 4 skyriaus 3 skirsnį įterpiamas 248a straipsnis:

„248a straipsnis

Kontrolės tikslais valstybės narės, kuriose reikia sumokėti mokestį, gali pareikalauti, kad tam tikros sąskaitos faktūros būtų išverstos į jų oficialiąsias kalbas.“

(35) 249 straipsnis pakeičiamas taip:

„249 straipsnis

Kai apmokestinamasis asmuo išrašytas ar gautas sąskaitas faktūras saugo elektroninėmis priemonėmis, suteikiančiomis internetinę prieigą prie atitinkamų duomenų, valstybės narės, kurioje jis įsisteigęs, kompetentingos institucijos, o kai PVM turi būti sumokėtas kitoje valstybėje narėje, kitos valstybės narės kompetentingos institucijos kontrolės tikslais turi teisę susipažinti su tomis sąskaitomis faktūromis, jas parsisiųsti ir naudoti.“

(36) 272 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės negali pirmos pastraipos b punkte nurodytų apmokestinamųjų asmenų atleisti nuo su sąskaitų faktūrų išrašymu susijusių prievolių, nustatytų 3 skyriaus 3–6 skirsniuose ir 4 skyriaus 3 skirsnyje.“

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikmenų lentelę.

Jos taiko šias nuostatas nuo 2013 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas